

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj: öt hasabos petusor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s több ízben megjelent hirdetéseknek leengedelményesen...

Előfizetési feltételek: helyben házból hordva vagy vidékre postán küldve. Évesre 10 ft. Félévesre 5 ft. Negyedévesre 2 ft 50 kr. Egy hónapra 1 ft.

SZÍNHÁZ. Szünet. 12.

KAJA. Szünet. 12.

é r. Szünet. 12.

intézetben Szünet. 12.

DEBRECZENI ELLENŐR. Szünet. 12.

et gazdaság... Szünet. 12.

A helyzetről.

A válságos pillanat, mely világébe és világháború föltt határozand, a körülmények sajátságos fejlődése szerint már a küszöbön van.

Oroszországnak jutott az a diestelen szerep, hogy fondorkodásaival az európai nagyhatalmak béketerővései elé folytonosan gátakat vessen, hogy elidegenítse a nemzeteket a török ügyektől.

Számított-e e körülmenyre az orosz kormány, azt nagyon nehéz lenne megmondani. Ha számított, úgy nagyon kellett bízni erejében, ha nem, ki nos csalódásra ébredett föl.

Lehet, hogy követi. A parancsszó talán nem is fog kelleni. A nép fanatizálva van! Vakon fog az rohanni a hova kildik.

Tehát hiába igyekezzenek a dermarkációzásis vonal megállapításán, hiába a konferenciára létrehozásában, a harcz szelleme újra pusztítani akar!

De a béke még is feltételezhető!

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcája.

VAD TONCSI.

Írta: S. A. MÁSODIK KÖTET.

XIII.

(62-ik folyt.)

VII. Károly a hideg fogadtatást, melyben az oldalról részvétel, észre sem látszott venni, rozszás, kegyteljes szeszélyét ez épen nem hangolt, le. — Kilepelt az erkélyre egész az oszlopzatig, melyek a tetőt tartották, és innét nézett le a buján zöld kertbe, mely izléstelen berendezése és sötét erdős háttérrel gyönyörű tájképet mutatott.

Igen, van egy remény, de nagyon kicsiny remény, hogy Oroszország az angol miniszterelnök nyilatkozata folytán lemond tulajdonított követeléseiről.

Az igazságügyminiszterium megkezdte azon rendelkezéseket és szabályzatok kidolgozását, melyek a büntetőtörvénykönyv életbe léptetésével szükségesekek valának, minők plul: a börtöni, feyházi és fogházi házirendek.

Károly román fejedelemnek a legutóbb tartott trónbeszédéről külföldi hivatalunk szerencse kívánatait fejeztette ki: a mi örvendő-tes jele ama szives viszonyoknak, mely a szomszédos állam és monarchiánk között létezik.

A béke bíróságokról szóló javaslat nem soká a parlament elé fog kerülni. Azon sok oldalú megátámadás miatt, melyben e javaslat részvétel, s a melyben nagyon bizonyosan még ezután is részvétel fog, kétséges, hogy valjon elfogadják-e azt a ház vagy nem?

A reichsrath-képviselői körökben fölmerült az a kérdés, hogy nem kellene-e a kormányt a három éves ülésraknak a folyó év végén eszközözendő berendezésére sürgetni.

Rövid hírek. — Szechenyi Ödön grófot a japáni kormány felszólította, hogy Yeddóban tüzeltő csapatokat szervezzen. — Stroussberg pürebén a moszkvai törvényszék és hó 14-én fogja az ítéletet kihirdetni.

Négy szemközt.

Livádia: Nos Porta komám, hogy vagyunk?

pompás lehet egy holdvilágos est ezen erkélyen azon ezüst fényvel ragyogó tóra való kilátással. Szinte kedvem volna azon rövid látogatást, melyet önnek tenni akartam, s mely csak részvét nyilatkozat lett volna az én kedves régi barátom rosszullete felett, kissé hosszabbra nyujtani és egy csésze teát meginni önnek, ha ugyan azt a bájos grófnő keze nyujtán nekem.

Fenséged ezen kegye által kimondhatatlanul boldogga tenne! viszonzá a gróf. — No hát legyen meg ezen boldogsága, de természetesen csak úgy, ha Agatha grófnőnek nem leszek terhére: az ily késő szálló vendég könnyen alkalmatlan lehet a házi nőnek, és a bájos grófnő Viemburgban a ház urnője.

Porta: Mint békés állapotban szoktunk lenni. Livádia: Azt csak beismered, hogy nekem köszönhető a kényelmes békés állapot, miután én kezdeményeztem a hat hetit feyverszünetet, melyhez még egész két hétet indítványoztam.

Porta: Ugyan ne beszélj! legynék egy kissé őszinték egymáshoz; hiszen úgy is négy szemközt vagyunk. A te nagy vezéred nem kotyoghat a dologba.

Porta: S a te főparancsnokod nem vezethet félre tégedet, békés hajlamaid ellenére.

Livádia: Ne szóljunk most erről. — Hát hogy őszinté legyek; nekem jobban tetszik a téli hadjárat.

Porta: Nekem meg a nyári. Livádia: Mert az én hideg klímában születtek katonáim nyáron sokféle betegséget kapnak, nagyon szeretik az éretlen zöldséget, a zöld szilvától egészen a lóheréig.

Porta: De hát nem lehetett volna ezt nyitni is megmondani? Livádia: Nem ám, nem fér össze a diplomata politikájával.

Porta: De hát hogy leszünk ezzel a két havi feyverszünettel? Livádia: Hát beláthatod Porta komám, hogy az alap a status quo.

Porta: Helyes; hiszen akkor nincs szükség a feyverszünetre, kevesebb is kerül, ha mindjárt megkötjük a békét, természetesen a status quo alapján.

Livádia: Hát melyik status quot érted tulajdonképen? Porta: Hát a mint volt az állapot köztem s a szerbek között, midőn velők a háborút megkezdted.

Livádia: Én kezdettem? — ugyan ne tréfálg, azt magad sem hiszed. Porta: No, no! hiszen négy szemközt vagyunk.

Livádia: Igaz van! hanem én nem azt a status quot értem meg; hanem azt, midőn a feyverszünetet aláírtuk.

Porta: Nem értelek; beszélj világosabban. Livádia: Hát Alexinácot, Deligrádot, meg Djumist az aláírás után foglalta el Kerim basád, és így ezen helyek bevétele innen esik a status quon.

Porta: Hm! ha jól értem nem épen egész világosan kifejezett kívánságodat, ez azt tenné, hogy ezen elfoglalt helyeket ürítessem ki.

Livádia: Ühm, jól kombinálsz, hiszen ez az igazság; lám milyen szépen megértjük egymást. Porta: Hát te azt kívánád, hogy az én vitéz seregem, mely azon falaknál ontá véréit, vonuljon ki onnan, s ne legyen neki téli quartélyja se, hanem huzza meg magát a kopasz sziklák odúiban? Már kedves Livádiám, sok boldondra rávetted már, de megengedj, én már még sem teszem.

Livádia: Sajnálom, ha a béke ezen tőrök meg, ez pedig nekem ultimatumom akar lenni. Porta: Ultimatum!!! hiszen magatok mondátok, hogy az ultimatumot nem szükség mindig megtartani. Már engedj meg, abból semmi sem lesz, ezt még a te híres taskindji győzsed sem tenné meg az én helyemben.

Livádia: Sajnálom, hogy magad akarsz oka lenni ten romlásodnak. Én ugyan a béke apostola vagyok, de — Porta: Tudom, — Odessát is csupa béke miatt eróditetted, a nóvövedéket is azért belibebeztetted birodalmod belsejébe.

Livádia: Ugyan hát már ezt kitől hallottad? Hát mi tagadás benne; Odessa lakosai, különösen, kik a kikötő szomszédóságában vannak, félnek a te hajóidtól.

Porta: Ugyan mitől félhetnek, hiszen azok a Bosporuson télenségekben vannak. Livádia: Tudom; — pánczélos hajórajod csak cizimernek áll ott, s itéletnapig ott is marad.

Porta: Még irántad való jóindulatból, hogy idegen hajót be ne ereszsen a Fekete-tengerre, s annak partjain fekvő szép erős városaidat valahogy észbe ne jusson megtámadni. Livádia: No látod, mindennek meg van a maga oka-foka. A nóvövedéket a mi illeti, és az levegő ár nekik, azért emberbaráti elővigyázatból fogunk enyhösebb vidékre belibebeztetni.

Porta: Tehát magad is beláthatod, — hogy a te ultimatumodat nem azzal, nem lehet elfogadnom, van a háttérben egy szigorú bíró, ki ellene tiltakoznék. Livádia: Ugyan kedves Portám, ki merne tiltakozni az ellen, mit mi ketten elvégeztünk?

Porta: Saját becsületem, s a hatalmasságok előtti jó reputációm. Livádia: Hatalmasságok? — ilyeneket mai napig nincs szerencsém ismerni; ha vannak is, azok politikai concertjében jelenleg én vagyok a karnagy.

Porta: Megengedem; — de megtörténhet, hogy a koncertező tagok más hangszeren s más melódiát fognak fújni. Ha ott letélél volna a londoni lordmajor legközelebbi bankettjén, hallhatál volna egy furca toasztot az angol kormányelnök szájából.

Livádia: Oh csak azt a phlegmatikus kalimár-fajt ne emlegetsd. Porta: Csak nem félsz tán tőle, mint az ördögöt? kit nem jó falra festeni.

Livádia: De sose szaporítsuk a szót; nem tetszik nekem a status quo? nem fogadod el az én kedvemért az én egészséges és józan ultimatumomat?

Porta: De nagyon is tetszik nekem a status quo, melynek alapján nekem is volna egy szerény ultimatumom. Livádia: Halljuk csak, halljuk kedves komám, lám hogy már közeledünk egymáshoz.

Porta: Az én ultimatumom nagyon rövid; — Továbbra is fizessék a szerbek az eddig adóit. Fizessék négy millió aranyat hadikárpótlásul, Szállítsák le a hadsereget. Rontsanak le minden erődöt. A miniszteriumot bocsássák el. Csernajeft, s minden szerb földön műkedvelő orosz távollítsarak el, még ha sebesült ápolóknak adnák is ki magukat. Az elfoglalt területek kezében maradjanak, a hadikárpótlás lefizetéséig. Ezen feltételeim alapján a békekötést szentesítse a szkupstina. Azt hiszem mind ez világos, és igazságos kívánságom; az igazságot pedig végre mások is belátják s pártolni fogják.

Livádia: Egyébb bajod nincs? ha az én Statusquóm nem tetszik, kénytelen leszek. Porta: A háborút megzenni, egyenesen nekem, a te régi jó szomszédodnak? Livádia: Sajnálom, de úgy lesz!

Porta: És minő okból? Ha szabad kedveznem, mert az anyyi véres harcz után elfoglalt várakat csak nem adhatom vissza a te kedvezencjeidnek. Vegyék vissza tőlem, ha tudják, ánde ne avatkozzék bele senki; ez az igazság, a mi kívánságom ezen túl van, az legalább is nem fértás, s csak erőszakolás lenne. Livádia: Porta komám! azt mondom, én igérlek, — mert felmondom még a komaságot is.

Porta: Parancsolj még egy mőkát, kedves Livádiám, monddom, hogy a hatása szokott lenni; a lassu vérenek tüzet ad ereibe, a tulhevesnek lehitte haragját, s neked ez kellene mostan.

Livádia: Kell is nekem a te zavaros mőkád. Porta: A mint tetszik. — De mondd csak: — tulajdonképen miért is avatkozol te a mások ügyébe? Livádia: Mert képviselem az általatok sanyargatott kereszténység ügyét.

Porta: A mozzlimnek nem szokása ok nélkül sanyargatni; egész fajok kiirtása a ti mesterségtek volt. Livádia: E mellett azt is tudhatnád, hogy a kerek világon létező szlav fajnak mi vagyunk hú őfalmozók.

Porta: A lengyelt is fajhoz számított? Ha oltalmazótok vagy, miért okozád egyenkénti vesztöket? — ok magokban, biztarts márd eddig jól ösmert szeretetének újabb bizonyítványát nyujtja. Talán óhajtsa engemet vendégül fogadhatni, előbb bejárnék, mint gondoltam. — Azon fellegök épen nem tetszenek nekem, és én nem szeretek viharban utazni. — Na de erről talán csak később beszéljünk. — Mondja csak kedves Viemburg, mind eddig nem engedte meg önnök Meinheim tanácsos, hogy szerencsétlen fiát a börtönben meglátogassa?

„Fenséged, én meg sem kíséreltem. E büns fiu, a ki elég merész volt az én leggyelmesebb fejedelmemet megsérteni, nem érdemli meg, hogy vele töprenködjem! — On szigorúban, igen szigorúban, mint szeretem, mert öreg barátom én épen nem haragszom fiára, és csak sajnálom, hogy ily súlyos helyzetbe jutott. Agatha grófnő bizonyosan szelidebben fog fivérérdő itélni, mint ön fától. Kegyed bizonyosan megkísérelte testvérével beszélhetni. Meinheim tanácsos mindéig engesztelhetetlen meg?”

„Miként feledhetném el valaha az estét! Büszkeséggel és örömmel emlékezem arra vissza. — Legdeesebb reményem, hogy talán lesznek még egyszer oly szerencsés az én legkedvesebb fejedelmemet egy évre vendégül tarthatnom meg Viemburgban. Azon szobák, melyekben fenséged lakott ez időtől fogva szentelyek családunkra nézve, s azok is fognak maradni örökké.

„Valóban, ennek örvendék, s ez irántam

„Édes anyja a legszeretettelőbb, legvondégszeretőbb házi asszony volt. — Mindég tiszteltél emlékszem a bájos szép nőre, a kit fájdalom a halál oly jókor elragadt tőlünk. Ugy üdvözölte a fellegetek, a mint szeretettel méltó módonval elmondta, mint az ég áldást hozó küldöttét, a kik talán azon szerencsésnek részesítik, hogy nekem és a fejedelemnek egy évre a Viemburg kastélyban szállást adhat. — Mi akkor örömmel fogadtuk a vendégszerető meghívást, s itt maradtunk, bár a vihar elvonult; bizalmas beszélgetés közt tölték el egy bajjó estét. Emlékszik még reá kedves Viemburg?”

„Miként feledhetném el valaha az estét! Büszkeséggel és örömmel emlékezem arra vissza. — Legdeesebb reményem, hogy talán lesznek még egyszer oly szerencsés az én legkedvesebb fejedelmemet egy évre vendégül tarthatnom meg Viemburgban. Azon szobák, melyekben fenséged lakott ez időtől fogva szentelyek családunkra nézve, s azok is fognak maradni örökké.

„Valóban, ennek örvendék, s ez irántam

nélkül nem mertek volna urok ellen fellázadni. Csernajeft a te nevedben uszítá őket, s katonáid is egyenként jöttek a szerbek soraiha. Livádia. A vér és vallásrokonságból eredett buzgalmat nem volt okom gátolni. Porta. Ha tehát nem te, akkor a taskendi győző okozója a tenger vérenek, s pusztulásnak, őt fogják átkozni az özvegyek, árva-ékzei, s a hajléktalanok lettek több mint huszerezen.

Livádia. Te a szabadságot akartad bilincsre verni, ők azért lettek fel. Porta. Reformot s alkotmányt ígértém minden népnek, szavamot pedig meg szoktam tartani. Ez mind nem ok arra, hogy most izen nekem háborút; ha szavamot nem váltam be, akkor nemcsak nekem, de a többi érdekelt hatalmasságnak is joga lenne kérdésre vonni. — Livádia. Nekem most is jogom van azt tenni saját általvalóim érdekében is.

Porta. Hja! azt nem tudtam, hogy a szerb és montenegrói nép a te általvalóid. Livádia. Nem azon okból szólok, de azon kegyeletet gyakorol orosz általvalóimról, kik keresztényi szeretetből a harczterre siettek sebesült fajokonak ápolására. Porta: Igen, kik a kóródiák helyett a harczterre siettek feyverszen, s a szerbek soraiha, és a csapatok előre álltak, ellenük a lázadókkal együtt harczolni.

Livádia: Ti a nemzetközi törvényeket sértöttétek meg, midőn a vörös kereszt oltalma alatt állókat is halomra lövöttétek, s a betegápolókkal mint közönséges ellenségekkel bántotok el. Porta: Mi nem hittuk őket, hogy goylóknak teyék ki jobb sorsra méltó lelkeiket.

Livádia: Már az ily kegyelet elleni merénylet elkövetése is elég ok hogy újví üdvözletül hadat izenjenek. Porta: Sajnálom a vért, mi még folyni fog; magam is megséríthatom a pusztulást, mit a háboru iszonyai előidézni fognak; a mindenható nagy istenbe vetem reményemet, ki maga is az igazság mellett harczoland.

Livádia: Pétervárot két hét alatt elvárom végelhatározással Porta komám! Porta: Már határozottam, Nincsen a harczban üdv, békét kérünk valamennyin.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése nov. 11-én.

Elnök Ghyycz Kálmán. Jegyzők Gulner Gy., Molnár A., Orbán B.

A kormány részéről jelen van az összes miniszterium ber. Wenckheim kivételével.

Elnök több rendbeli jelentéseket és be-terjesztéseket tesz, ez utóbbiak közt terjesztette be Debreczen város 1080 vólá-lasztó és több nem választó polgárainak kérelmét, melyben azok képviselőiknek és a kormánynak bizalmat szavaznak.

Ormódi Pál benyújtja a pénzügyi bizottság jelentését az 1877-iki budgetről, továbbá a nagyszabeni kir. Teréz árvaház, a károlyi-hervári kórháza, valamint a nagyszabeni és brassói szent Ferenczrendi zárdák illető kir. alapítványi járulékok tárgyában beadott törvényjavaslata vonatkozó jelentéseket. — A bizottság jelentése a közelebbi ülésen tárgyalatni határozottat. A budget tárgyalásának megkezdése a legközelebbi szombaton tartandó gyűlésre tűzetik ki.

Szilágyi Dező benyújtja a jogügyi bizottság jelentését Alexutu Sever képviselő ügyéről, s be-terjeszti a több kerületet képviseltetésének ügyére vonatkozó jelentést is, melyek e héten fognak tárgyalatni.

Tisza Kálmán a nemzeti színház ügyéről szóló jelentést terjeszti be, mely kinyomatni rendeltetett.

Perczel Béla benyújtja az urbéri kapcsolathól fenmaradt jog és bírtok viszonyok rendezéséről szóló törvényczikk módosítására vonatkozó javaslatot, mely a jogügyi bizottságnak adatott ki.

Madarász József az uszartörvény tárgyalását sürgeti. Simonyi Ernő az összes miniszteriu-

„Folyt. köv.)

mot interpellálja s kéri a kormányt, hogy szándékozik-e az országgyűlésnek akár szó, akár írásbeli jelentést tenni a nemzet megnyugtatósa végett, mely a keleti zavarok felmentése óta a külügyminiszterium által követett egész politikai felkarolási és rendszeresen előadná, külön-külön felelőitvén azon lépéseket, melyeket a külügyminiszterium a keleti ügyre vonatkozólag minden irányban tett.

Színházi szemle.

(Sz. J.) Szombaton, nov. 11-én adatott: „A Zsidónő” opera 5 fejezetűt írta Halvey. A megnevevtt előadás alkalmával igazi műveltségben részesült az igen szép számmal megjelent közönség. Megvalljuk, némi aggodalommal néztünk ez eset elé, mert bár tudtuk igen jól azt hogy ez opera betanulása elég ideig tartott volt, — de azon körülmény, hogy mind Bély Róza és Enyváry Sarolta, — mind Scholaszter és Németh — tehát a legfőbb szerepek először próbálkoznak meg e gyönyörű de egyszersmind roppant nehézgeu opera előadásával, — sok tekintetben igazolhatták aggodalmunkat. Azonban örömmel constatahatjuk, hogy panaszra nincs okunk. — Bély Róza a czimszerepben igen szépen énekel, játéka is sok tekintetben sikerült nevezhető, bár ez ellenében már többféle kifogást tehetünk. Scholaszter ma ismét remekelt, a minő nagy-szerűen sikerült dala, ély oly mefelelő volt alakításra. A 4-ik felvonásban a magán áriája rendkívül hatást idézett elő, s a közönség 3-szor hirta egymás után ki. — Enyváry Sarolta és Németh kitűnőek voltak. Philipovics a perjel szerepében bár a betegség nyomai nagyon észlelhetők voltak rajta minden igyekezetét megfeszítette, hogy a sikert ne csak nevelje, de annak dicőségében osztozkodjék is. — A karok Loscarek karmagy dicsére legyen mondva — nagyon szabatosan működtek, — a zenekar is kifogástalan volt.

Napi hírek. — Köszönet-nyilvánítás. A török sebsültek részére t. Nánássy Lászlóné ur-hölgy öngyógyító és Ungvári Erzsik a (pé-terfia-utczáról) tépest közzétett hozzász. mely nem szívu jötteiért fogadják a szenvedő h. rcsosok nevében a legmelegebb hála-köszö-netet. — Debreczen, 1876. nov. 12. Kasko-vics Iván.

— A bellegelőnek a még hátralevő öt utca részére leendő kiosztása ezen év folyamában mindenesetre megtörténik, mi végből, daczára az akadályokat gördítő, s 1/4 korán nem is várt időjárásnak, a vállalkozó mérnök részéről a szükséges munkálatok ugy a helyszínen, mint a földszaloknál kellő gyorsasággal folytattak; a v a r g a u t c z a i háztulajdon-ok fog-ják legközelebbi alkalommal, talán még e hé-ten, illetősegeiket kinyerni.

— Horváth Vinczéné assz. temetése. Az elhunyt művésznő lakásán (gyöngyútky utca 8. sz. a.) nagy számmal gyűlték össze ez alkalomra a pályatársak mindkét színház részéről, és más résztvevők, hogy a halottnak az utolsó tisztesség és kegyelet adják leróják. A gyász-szertartást az udvaron 1/4 4 órakor a jözevárosi segédlelkész végezte. Beszterelést után a népszínház énekkara rövid gyászdzalt zengett el s aztán virágokkal és koszorúkkal gazdagon felékkelt koporsó a gyászokcsira tetéttvén, a népszínház zenekarának gyászindulója mellett a népszínház elé vitetett, ott Tihanyi népszínházi tag gyönyörű beszédet tartott az egybegyűltekhöz, mely értelemmel elmondott bucsu szavak könyeket csaltak a jelen voltak szemébe. Ezután újra a népszín. zenekarának gyász-hangja mellett megindult a temető felé, hol az oly korán kimúlt művésznő, ki a vig muzsa szögálatában állott, a fagyos hantok alatt talál örök nyughelyet.

— Ertesítés. A debreczeni korszolyázó egyület* által f. 1876. évi november hó 19-én, azaz vasárnap d. u. 3 órakor a városháza kis tanács-termében közgyűlés tartatik, melyre az egylet 1875/6. évi tagjai tagjai, ugyszintén az unjonan kibocsátott aláírási iverken magukat aláírni új tagok, egész tszítellett meghívattak, azon megjegyzéssel, hogy a régi tagok a szavazási jogukat a tszítvásnál csakis az unjonan kibocsátott aláírási iverken leendő sajtókezi aláírás által szereshetik meg. Tárgy: elnöki jelentés, számvizsgálók jelentése, tszítványok, indítványok. Az aláírás eszközlhető: Kubinyi Kálmán egyt. pénztárnok, Szepessy Antal és Rott testvérek divatkereskedésében, ugyszintén a casinó helyiségben, Ferenczy Lajos, Komlóssy Arthur, Budaházy Endre, Hilbert Jenő, Vincze Miklós választmányi tagoknál, és aul-írottánál, végre a közgyűlés alkalmával. Kelt Debreczenben az egylet választmányának 1876. évi nov. hó 12-én tartott üléséből. K a f k a József egyleti elnök.

— Atlétika. Miután a „debreczeni atle-tikai club” kebelében alakuló v i v á s i t a n -f o l y a m r a jelentkezők száma az iv köröz-tetésre, vagyis rövid három-négy nap alatt oly örvendetes gyarapodást ért el, hogy a v i v á s i t a n ó r á k a club-választmány határozata értelmében haladéknél megkezd-hetők: ezennel felhivom az aláírt clubtagokat, hogy sorakozás és vívó szakaszokba osztás vé-

gett holnapután szerdán f. hó 15-én este 7 órakor a főiskolai tornateremben megjelenni sziveskedjenek. Debreczen 1876. november 13-án Komlóssy Dezső a. d. a. c. alelnök. — Postauy. Ertesitem a t. c. közönsé- get, hogy oly pénzküldemények, melyek a f. év XV. törvényczikk 42. § utolsó értelmében a királyi adóhivatalok czimére postán olvasva, — mint adóösszegek feladatnak a kiállított szabályzeru postal vezény a feladott adóöss-zegek lefizetéséről ideiglenes nyugtául szolgál. Minthogy azonban a po-tahivatások a fenálló postal szabályok értelmében csakis 100 forint meghaladó pénzes összeget fogadhatnak el nyitott levélben és olvashatnak át, figyelme-ztetem a t. c. közönséget, hogy a kir. adóhi-vatalokhoz czimzett kisebb adóösszegek csak is posta utavány alakjában adhatók föl. Deb- reczen, 1876. nov. 11-én Mayer Antal m. kir. posta hiv. főnöke.

— A vadászársulat egy hajtóvadászat tartását rendelte el. Gyűl hely a Ludas kocsma, folyó november hó 15-én, azaz csütörtökön reggel 1/2 9 órára, a mikor 100 hajtó várja a vadászokat. Ellátásról mindenki saját maga gondoskodik. Rendezők Tasnády István és Bészler János erdősz urak. Felhívattak a társulati tagok, hogy a kik részt venni óhajta- tnak, a városi jegyzői hivatalban, vagy Pájer József pénztárnok urnál a kitett aláírási iverke nevéket írassák be, s hajtóköltség fejében egy egy forintot, helybeli vendégeikért pedig két két forintot előlegesen fizessenek le.

— Gajus Grachus, Wilbraundt kitűnő német írő 5 felvonásos gyönyörű tragédiája színházunkban néhány nap múlva elő fog adati. — A fordított R i e k l Gyula és Sá r -v á r y Lőrincz urak eszközölték. A híres darab nagy tetszés közt adott elő minden nevez-tesebb német színpadon; s így remélhető, hogy előadása nálunk is kedvező hatást idéz elő; annival is inkább, mert a fordítás is igen jó. S talán nem lesz érdektelen azt sem fölemlí-teni, hogy a darab a római köztársaság idejé- ben, közel egy századdal a monarchia megalap-ítása előtt folyik.

— A függetlenségi párt tegnap délelőt ü l é s t t a r t o t t volna a csizmadia szobán, de bizony az ott uralkodott egészséges hideg levegő miatt csakis 11 fő lett belőle. — A gyűlékezést tárgytól képezte, hogy az alkati-táni szándékok helybeli függetlenségi kör a felsőbb helyről lekerézett s megerősített alap-szabályok értelmében megalakítsassák; — de bizony a megjelentek kevés száma miatt — cbből most említek nem lett semmi, — mert különösen akkor az évi 2 forint belépti díj azonnali fizetése hangsulyoztat-tott; az ayaifak ugy elparólogtak nagyobb részben, mint a kihelhet lélekezt azért aztán azt határozták, hogy majd máskor, talán két hét múltán határoznak és alakulnak meg.

— Hűségese cselödek. Jancsiovics Mátyás helybeli lakos és gazdálkodó a mult hét ele-jén 3 loval és szekérral kocsját és egy nap-számot a tanjáról haza küldött, bizonyos dol-got végzésre; minthogy azonban a kitű-zött időre sem tértek vissza a tanjárura, a gaz-dát aggodalom fogta el, s ez később alaposnak is bizonyult be, mert az említett egynek a lovakkal és szekérral csakugyan odább állottak és pedig egész Temesvárig, de a hol szeren-

csére gyanuba keveredtek s mind ok, mind a lopott jószágok a hatóság által letartóztat-tak. — Hirtelen halál. Acs Imre nevű hely-beli lakos, egy-orig gubacsapó tegnapelőtt krump-li válogatás végett a melételep parancsnoka ál-tal napszámra felfogadottván — ugyanott, hir-telen jött betegsége folytán, másnap meghalt. A rendőrség a hullát kórházba szállíttatta be.

— Csakugy csikorog a megfagyott hó a nagy hideg miatt, s így eléggé alkalmas a szánkázásra; valóban már tegnap mindenfelé-lehetett csengős-bongós sikamló szánokat látni és hallani; a mi bizony eléggé különös dolog így november első felében.

— Elveszett egy zöld malachit-köves férfi melltü tagnap a czepléd-utca szögletétől az Európa kávéházig terjedő uton. Kértek a be-születes megtaláló az elvesztett tárgyat szer-kesztőjei irodánkba letenni, hol illő jutalom-ban részesülend.

— Színházunkban a világhírű ó-bajor-szági kin-szenvedési játékok, „Jézus Krisztus szenvedése történetének” Allessch Ede igazga-tása alatt 30 tagból álló előadóit derék szin-gazgatóknak pár előadásra megnyervén, illetle-jes előadásukat f. hó 15—16-án szerdán és csütörtökön tartandják.

— Hirdetmény. N-Kálló város előjáró-ságától 1580 sz. a. vett értesítés folytán kö-z-hírre vétetik, miszerint az ottani Andráspani orsz. vásár f. é. november hó 30-án fog meg-tartatni. Debreczen 1876. nov. hó 8-án. Deb- reczen város kapitányi hivatala.

— Új zenemű. Megjelent s szerkesztő-ségünkhez is beküldetett. „Oh! ma charman-te” Húrgó Viktor hasonczi műköltőnére írt ro-mance Greger Emiliától énekre zongora kísé-rettel. Pirinzer Frigyes kiadása Budapestben. Ajánljuk a zene kedvelők figyelmébe!

CSARNOK.

Egy letűnt nagyság. — Dr. Stroussberg. — (Két közlemény.)

A közvéleménynek is nagylekiűen meg-bocsát emlékirataiban azért, hogy tudatlan-ságában elítélte őt. A bírákat és hatóságokat sem vádolja, hogy nem egy esetben nem neki adtak igazat, s hogy bűnt láttak ott, hol ilyen-ről szó nem lehetett.

S valóban különösen a bírákra nézve rendkívül nehéz helyzet az, midőn a vasuti király fölött kell ítéletet mondaniok. Egészen más fogalmakkal, sőt más nyelven is kell megbarátkozniok. Új erkölcsi fogalmakkal kell szembe nézniök, melyek a nagy üzletvilágban egészen másként sztoztak megítéltetni, mint a közönséges életben. (A moszkvai esküszék bünaosnak mondotta Stroussbergert; Bécsben fölmentették volna, mint Offenheimot.)

A pénzembereknek egészen külön tör-vénykönyvük van, ép ugy, mint napjainkban a politikusoknak, mert hiszen a politika nagyon is kezd már hasonlítani a börze-speculati-ókhöz. Ma már ugy beszélnek új államok ala-

kulásától, mintha valamely részvénytársaság alapításáról volna szó. A felkelesek napjaink-ban valóságos commanditársaságok. A diplo-matiái szerződésök aszként körtettek, hogy a világot a valódi szerzők feleket nem is ismeri. Alny és álarcz alatt történik minden. A ke-leten most börzejátekosok úzérkednek a nagy politika terén, s a törvényczék, mely ezen üzelmek fölött ítéletet volna hivatva mondani, rendkívül nagy zavarban érezné magát. Egy német író, ki nem igen szokta kimenni az em-bereket, a keleti kérdéssről ekként írt: „A ha-talmak tekintélyes szákmányokon akarnak me-gosztzkodni. Elvek helyett a kapzsizság uralko-dik. A török birodalom haladokli. A koronás üzerek már ott leskelődnek a halottas ágy körül. Kie lesz a legértékesebb szákmány: Oroszország, Angliáé, vagy Ausztria-Magyar-országé? Ezt nevezik: keleti kérdésnek.”

Leghevesebben Laskert támadja meg a vasuti király; az ő késszolásának tulajdonitja tönkrejütését. Elesen kikél a parlamentaris-mus ellen melyet korunk „bálvány”-ának ne-vez. Az emlékiratnak erről szólvó fejezete igen tetszhetett. Bismarcknak, ha ugyan volt ideje- azt elolvasni. A porosz szabadlevél pártot sok mindenfelé bűnnel vádolja; de kiválólag Las-kert. Elismeri, hogy ügyes parlament takti-kus, ügyes jogász, kifogyhatatlan szónok; de azt állítja, hogy nincs érzéke a való élet köv-eletényei és szükségletei iránt s tisztán ide-áista. „Lasker lett, — ugymond — a szabal-élvű párt szónoka és vezére... Szerenésje, hogy oly országban él és szerepel, ahol a roz-szaklat és irigység itótte föl tanjáyat, s hol az aránylag szegény közép osztály biztosszerűleg gyűlöli mindenkit, kinek a szerencse kedvezett. Berliuben az üzleti nyereséget valóságos lopás-nak tekintik; a kényvelmet pazarlásnak hirdet-ik; s nagy érdekek és eszmék személyesítőt méltatlannak tartják arra, hogy a nemzet képviselői között foglaljanak helyet. „Elismeri, hogy Lasker megvesztegethetlen jellem; de azt állítja, hogy bizonyos szükségletek iránti ér-zék-hiány nem nevezhető érinységnek. „Ha va-laki csak annak érzi szükségét hogy egy héten egyszer váltson tisztát, azt inkább sajnálni, mint dicsérni kell; mert hiszen, ha van mód reá, több naponként kétszer tisztá inget öl-teni.”

De leginkább fáj neki az, hogy Lasker a zsidó, iránta, hitorsossá iránt oly kiméle-tlenül viselte magát. (Vége köv.)

DEBRECENI SZÍNHÁZ. 19. szám. Kedden, 1876. nov. 14. adatok: Essex gróf. Felelős szerkesztő: Szabó Antal.

HIRDETESEK.

Az áruk jó minőségeért kezesség vállalatik. SALZMANN LAJOS férfi divat-terme a kistemplom körüli Bazár-épületben. Ajánlom legújabban berendezett férfi divat-aruimat egy a helybeli, mint a vidéki t. közönségnek. Miután elvult tüzetem magam elé, hogy bevövüm igényeit a nagy választék, mind pedig az áruk jó minősége által a leggondo-sabban és pontosan kielégítem, a legszigorubb határozott árakat ál-lapítottam meg, ezáltal remélvén magamnak a t. közönség bizalmát és megelégedését kiérdemeln.

II. árverési hirdetmény. A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírre vétetik, miszerint Kovács Ferencz végrehajtónak Luger Tivadarné, Frank Emma végrehajtást szen-vedő ellen 174 ft 42 kr iránti végrehajtási ügyében lefoglalt, — a debreczeni 3043. számú telekjegyzőkönyvben jegyzett vargautczai 2255. 2256. sz. házak, s ezekkel járó 7—7 hold onoddi föld, az ebesi pusztai 78. sz. tjkönyvbe jegyzett 49 hold föld, s ennek tartozékai, összesen 26,200 frtra becsült ingatlanok, az 1876. évi november hó 24-dik napján d. u. 3 órakor, mint második határidőben, végrehajtó Mészáros László által, a tszék tárgyaló termében meg-tartandó nyilvános árverésen követező feltéte-lek alatt eladatni fognak u. m.:

Arverési hirdetés. A debreczeni kir. tszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírre vétetik, hogy Riedl Ignác debreczeni velt lakos hagyatékaiból tar-tozó a debreczeni 3246. sz. tjkv. bejegyzett, s 12,500 frtra becsült 2539. számú szentanna-utczai ház s ezzel járó 9 hold onoddi föld, az 1876-ik évi nov. hó 27-ik napján d. e. 9 órakor mint első- és 1876-ik évi decz. hó 27-ik napján d. e. 9 órakor, mint második határidőben, a tszék tárgyaló termében végrehajtó Török Péter által megtartandó nyilvános árverésen követező feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

Szüics István, Dienes Barna, h. elnök. (9) 3—3 jegyző. A gazdasági tanintézet gazdaságá-ban nagymennyiségű kiválógotott rózsza és szászhagyma kolompér kapható. házhoz szállítással együtt 100 kilogramm (4 véka) 2 frt. Megren-deléseket elitogad az igazgatóság. (75) 1—3 Tüzifa eladás. Homokkerti rakodómban (a czukor-gyár előtt) kitűnő minőségű fi-tal tüzifát, ugy szintén az ispotály templom melletti rakodómban egészséges-tölgyből készült mindennemű haszón-fát árultatok. Megrendeléseket irodámban is el-fogadok. Berger Henrik, Széchenyitczca 1771. sz. (72) 1—3